

ACES organitza el I Simposi d'Arquitectura i Salut

L'acte celebrat al Roca Gallery de Barcelona el 21 de maig, va servir per explorar les intenses relacions entre l'arquitectura i el món sanitari en aspectes com la gestió, el manteniment, la rendibilitat, l'eficiència energètica, i el benestar del pacient.

Joan Torralba, vicepresident primer de l'ACES, va delimitar l'àmbit de la discussió recordant que l'arquitectura catalana sempre havia donat respostes a les visions de cada època sobre l'assistència sanitària i va citar dos exemples barcelonins en aquest sentit: l'Hospital de la Santa Creu, a l'Edat Mitjana, i el de la Santa Creu i Sant Pau, a inicis del segle XX.

En segon lloc, va subratllar que avui “no estem en una època de canvis, sinó en un canvi d'època”, una situació que, pel que fa a la sanitat, “implica pensar nous conceptes d'hospitals adaptats al quesocietat necessita”. Les construccions més avançades apuntencap a centres més petits, innovadors, eficients, i humanitzats. En aquest context, segons Torralba, “la sanitat privada ha de contribuir amb el seu lideratge a anar perfilant aquests centres del futur”. Els participants de les taules de debat van demostrar que aquesta tasca ja ha començat i que les noves idees s'estan materialitzant en el paisatge arquitectònic sanitari.

GESTIÓ I MANTENIMENT

La primera taula es va centrar en les possibilitats de la millora en la gestió i el manteniment dels centres sanitaris. Luis Manuel Sagredo, representant del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelonava moderar el debat que va comptar amb Abraham Jiménez, arquitecte i responsable d'Innovació de l'estudi Pinearq; Jordi Romero, director de projectes de VOPI; Carmen Ramos, directora general de FAMA; i Jaume Lluís, director general de Prytanis.

Abraham Jiménez i Jordi Romero van fer èmfasi en l'aplicació de nous mètodes de treball en el camí que va del projecte a la realització. El primer va parlar de la importància d'alinear el disseny la construcció i la gestió en un tot coherent i va dir que “el fet que ara no ho estiguin ja comporta costos addicionals”. De manera semblant, Romero va explicar la substitució del model tradicional per un model col·laboratiu, on tots els professionals implicats en el projecte treballen conjuntament “amb confiança, honestat i transparència”. A aquest escenari s'hi suma una presència creixent de les TIC, com és el cas de la sensorització dels centres amb el desplegament d'una xarxa IoT o d'un software de gestió integral, “accions que poden suposar una reducció d' entre un 20% i un 30% de les despeses totals de l'organització”, tal com va exposar Carmen Ramos.

Per la seva part, Jaume Lluís, va destacar que l'envelliment de la població obre una oportunitat de negoci per a les empreses i alhora planteja un repte a la viabilitat econòmica, degut les despeses creixents dels centres i, de manera destacada, de la massa salarial. Davant d'aquesta situació, caldrà ser “supereficients en tota la gestió i disposar d'uns edificis que funcionin molt bé”.

HUMANITZACIÓ I SOSTENIBILITAT

En el següent debat es va parlar de rehabilitació i de com construir espais i centres hospitalaris més sostenibles, rendibles i humanitzats. El va moderar Miquel Àngel Julià, arquitecte i

representant del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i hi van participar: Joana Cornudella, arquitecta associada de PMMT; Valentí Julià Casas, director general de SEROM; Josep Congost, director de Disseny i Innovació de Roca; Reyes Gualda, gerent del Nou Hospital Evangèlic.

Joana Cornudella va presentar un seguit de propostes orientades a incrementar la sensació de confort i benestar dels centres sanitaris per superar “les sensacions de neguit associades a la despersonalització dels espais, la burocratització i la pròpia experiència com a pacient”. Moltes d'aquestes propostes es basen amb un ús imaginatiu dels materials i l'interiorisme, més que no pas en la tecnologia. Aquestes idees són vàlides per a centres nous i per als ja existents, precisament Valentí Julià va destacar que “el futur passa més per la rehabilitació dels centres que no pas per la construcció de nous”.

La línia més creativa i humanitzada en l'àmbit sanitari també passa per una infraestructura essencial: els lavabos, on s'estan portant a terme moltes innovacions en higiene i monitorització de la salut, “si be sovint topen amb algunes resistències culturals per part dels usuaris”, segons Josep Congost.

Finalment, Reyes Gualda va aportar la visió de la propietat en l'oportunitat excepcional -tal com havia assenyalat Joana Cornudella- que suposa partir de zero. Es tracta de la construcció de la seu del Nou Hospital Evangèlic que començarà el 2021 en terrenys del 22@. Gualda va dir que la identitat d'aquest centre anava lligada a “l'atenció integral a la persona en les dimensions física, emocional i espiritual”. Per aquesta raó el nou projecte prioritzarà “els espais humanitzats i curatius on variables com la il·luminació, la senyalètica, o el soroll es tindran molt en compte”. Segons Gualda “estem pensant en un edifici per a tot aquest segle i pel que ve”.

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

La darrera taula va plantejar fórmules per disminuir la factura energètica a través de l'eficiència energètica. Esther Tomàs, directora d'Infraestructures i Tecnologia de l'Hospital Vall d'Hebron de Barcelona va fer la moderació del debat en què van participar Roger Pernas, soci administrador de Casa Solo Arquitectos SLP; Milagros Rey, responsable de promoció de nous negocis per a clients *smart* de Naturgy; Manuel Herrero, adjunt a direcció general de l'Associació de Fabricants d'Empreses de Climatització i Pedro Ayesa, director general de la Clínica Sant Antoni de Barcelona.

Roger Pernas va explicar el projecte de l'Hospital Universitario Santa Lucía de Múrcia, un paradigma de com guanyar eficiència energètica amb un ús intel·ligent dels elements constructius i un bon encaix de l'edifici a l'entorn. Per a edificis en funcionament, les empreses de serveis energètics ofereixen cada cop més plans d'eficiència, aquesta és una de les línies de negoci de Naturgy. “Una part de l'estalvi va per al client i una altra part per a l'empresa en un win-win indiscutible”, va apuntar Milagros Rey.

Miguel Herrero va exposar el paper de la climatització en el repte de l'eficiència i el va vincular tant als avenços tecnològics com a les exigències normatives procedents de la Unió Europea. Per la seva banda, Pedro Ayesa va explicar l'experiència de la Clínica Sant Antoni on amb la suma de diverses iniciatives (control del consum, integració de renovables, intervenció d'una consultoria energètica) s'havia aconseguit un estalvi anual de més de 17.000 euros.

El Simposi va ser conduït i coordinat per Ignasi Perez Arnal, CEO de BIM Academy.

Comunicació ACES.22.5.2019